

VOLKS BELANG

Brussel, de meertalige metropool

Brussel is weer op communautair vlak onderwerp van gesprek geworden. Na enkele uitspraken van de Vlaamse minister-president om aan het statuut van Brussel te sleutelen, werd hij door de PS als separatist uitgescholden, een zelden geziene uitval op de stoep van Wetstraat 16 door een eminent Waals socialistisch minister.

Daarbij komen ook steeds de waarborgen voor de Vlamingen in de hoofdstad op het bord. Het FDF is opnieuw begonnen met een campagne “minimaliseren van de Vlaamse aanwezigheid” om hen zo, straks aan de communautaire onderhandelingstafel een hak te zetten. Als we het FDF moe-

ten geloven leven er in het Brussels Gewest nog 50.000 Vlamingen en zijn er nu al 950.000 Franstaligen! Om dat te staven halen ze er allerlei statistieken bij zoals het aantal geboorte-, trouw- en overlijdensakten, de taal van de pensioenen, de inschrijvingen van de wagens enzovoort. Brussel heeft er politiek, economisch, sociaal en cultureel alle baat bij zo perfect mogelijk tweetalig ingericht te zijn. Ook meertaligheid is meer en meer een troef. Brussel is geen Franstalig Gewest, maar wel een meertalige metropool.

Lees meer blz. 6.

Brussel opnieuw op de communautaire tafel.

Als geweld de regel wordt

De jongste tijd is er een bedenkelijke roep naar meer mogelijkheden voor burgers om bij geweld het heft in eigen handen te nemen. Vlaams Belang, CD&V en de zelfstandigenorganisatie UNIZO eisen bijvoorbeeld meer rechtszekerheid voor handelaars die gewapenderhand optreden tegen inbrekers. Volgens Filip Dewinter kan zelfverdediging tegen criminelen nooit worden vervolgd. Wie zijn eigendom verdedigt tegen een crimineel is geen misdadiger. "Armed response" is dé oplossing om criminelen te lijf te gaan, zegt hij.

De klap op de vuurpijl kwam echter van publicist Paul Beliën die naar aanleiding van de gruwelijke moord op een jongeman in het Centraal Station het volgende schreef: "Indien de staat haar onderdanen en hun kinderen niet langer kan of wil beschermen, is het de plicht van de burgers om dit zelf te doen. Nood breekt wet... wie op de politie(k) rekt voor bescherming, is zo goed als dood."

Dit is een verontrustende evolutie. Hoe erg de daden, misdaden, de moorden en andere criminele praktijken ook mogen zijn, hoe erg dit ook is voor de slachtoffers, wie burgers aanspoort om zelf naar de wapens te doen grijpen, zit op het verkeerde spoor.

Het Vlaams Belang streeft natuurlijk niet naar een veiligere samenleving, maar wil precies het "oog om oog, tand om tand"-principe promoten en het geweld met tegengeweld beantwoord zien. Dit speelt uiteraard in de kaart van de verontruste burger, die nog meer gaat ervaren dat de overheid niet langer kan instaan voor zijn veiligheid en hij daarom maar zelf voor eigen have en goed zorgt.

Dit gevaar kan enkel maar tegengehouden worden door te blijven geloven in de rechtsstaat en het gebruik van geweld als het monopolie te beschouwen van de politie.

De overheid zelf mag geen angst hebben om de strijd tegen deze "far-west"-opvattingen aan te gaan. Maar zij moet dan ook zelf bij de burger geen aanleiding

geven tot verwarring. Als mensen zich onveilig voelen, mag dit niet ontkend worden door criminaliteitscijfers, maar zijn er dialoog, een goede communicatie en veel begrip nodig. Het gerecht mag burgers geen signalen geven dat voor sommige criminele feiten er een vorm van straffeloosheid heerst. Elke misdaad is voor het slachtoffer een misdaad te veel.

Wie echter beweert dat er op het vlak van de veiligheid de voorbije jaren geen vooruitgang is geboekt, doet de waarheid geweld aan. De politiehervorming begint haar eerste vruchten af te werpen. De politie heeft sinds het begin van de regeerperiode van Paars II meer politieagenten in het straatbeeld gebracht. In 2007 zou men zelfs moeten uitkomen op 3.200 agenten. Door het verminderen van de administratieve lasten van agenten, kunnen ze beter ingezet worden waarvoor ze bedoeld zijn: het garanderen van de veiligheid in het straatbeeld.

“De overheid mag zeker niet de illusie wekken dat misdadigheid uit de samenleving kan gebannen worden.”

Naar aanleiding van de moord op Joe Van Holsbeeck heeft de federale regering meteen een aantal maatregelen op het vlak van het jeugdsanctierecht aangekondigd en de goedkeuring van het nieuw jeugdrecht afgedwongen in het parlement. De politiek is alert, maar strijdt niet altijd met dezelfde middelen als de criminelen en de extremisten. De overheid mag daarom zeker niet de illusie wekken dat misdadigheid uit de samenleving kan gebannen worden. Met gezond verstand waakzaam blijven en voor een goede werking van politie en gerecht zorgen, moet wél de hoofdbekommernis blijven.

Voor de gruwelijke moord in het Centraal Station bestaan geen woorden. Maar toch moet gezegd

dat het meteen aanwijzen van de daders als Noord-Afrikanen een grove vergissing was van zowel pers als gerecht. Nadat dit bekend werd, sprong het Vlaams Belang natuurlijk meteen op de kar en liet geen enkele gelegenheid liggen om de link tussen het multiculturele en het criminele (of het multicriminele, zoals die partij dat noemt) te leggen. Of de geschriften van Jean-Marie Dedecker die de moord omschreef als "het gevolg van een steeds driester wordende spiraal van geweld dat gedoogd wordt door de cultus van de multiculturele slachtoffercultuur". Het moet voor hen een bijzonder koude douche geweest zijn toen bekend werd dat de daders... Polen waren.

Het stigmatiseren van bepaalde bevolkingsgroepen heeft geen zin. Criminele feiten moeten als een puur individuele aangelegenheid worden beschouwd. Waarom zou een moord minder zwaar wegen als hij door een autochtoon of een allochtoon werd gepleegd, door een Marokkaan, een Turk of een Pool? Dit wil natuurlijk niet zeggen dat er geen aandacht zou zijn voor sociale toestanden die tot misdadig gedrag zouden kunnen leiden; op dat vlak is het ook nodig dat in de buurten en steden de gepaste maatregelen worden genomen, zonder daarom te vervallen in een soort van stigmatiserend doelgroepenbeleid.

Liberale verdedigers van de rechtsstaat en de vrijwaring van de vrijheid en het privéleven. De handhaving van de veiligheid is uitgerekend een taak van de overheid en kan slechts in bepaalde omstandigheden aan privéfirma's worden uitbesteed. Wie buiten die lijnen kleurt, begeeft zich op glad ijs.

VOLKSBELANG

wordt uitgegeven door de vzw Liberaal Vlaams Verbond, Stichting Vanderpoorten

Verantwoordelijke uitgever:

Piet van Brabant - Sorellaan 27 - 8670 Koksijde

Hoofredactie:

Bert Cornelis Bert@Reflextc.be

Vormgeving:

Ilde Cogen ilde.cogen@vld.be

Secretariaat:

Luc Pareyn - Liberaal Archief
Kramersplein 23 - 9000 Gent
tel. 09/221.75.05 - fax: 09/221.12.15
www.liberaalarchief.be
luc.pareyn@liberaalarchief.be

Werken tot 45

In 1893 ging de Gentse journalist Pieter Geiregat met pensioen. Hij was 65 jaar oud. Dat jaar publiceerde hij bij het Willemsfonds een boek over Maatschappelijke vraagstukken met een bloemlezing utopische ideeën die hij ontleende aan de publicaties van de Amerikaan Edward Bellamy en de Fransman Charles Richet. Bellamy schetste het beeld van de welvaartsmaatschappij die tegen het jaar 2000 gerealiseerd zou zijn. Richet deed zijn voorspellingen over het jaar 1992.

Edward Bellamy (1850-1897). Deze zoon van een predikant uit de Amerikaanse staat Massachusetts studeerde rechten, maar gaf het beroep van advocaat snel op om schrijver en journalist te worden.

“De maatschappelijke vraagstukken worden thans veel besproken”, schreef Geiregat in zijn inleiding. “Waar gaan wij heen? is een vraag die zich ieder denker stelt”. Daarom had hij een boekje samengesteld “waardoor de Vlaamse lezer, zonder zijn geest te moeten vermoeien, op de hoogte zal gebracht worden van wat er tegenwoordig al geschreven wordt over de lotsbestemming der mensheid”.

Invloedrijk schrijver

Zijn keuze viel vooreerst op Edward Bellamy (1850-1897). Deze zoon van een predikant uit de Amerikaanse staat Massachusetts studeerde rechten, maar gaf het beroep van advocaat snel op om schrijver en journalist te worden. In 1888 publiceerde hij Looking Backward 2000-1887, waarin hij het beeld van de ideale industriële maatschappij schetste. Het boek werd een bestseller en inspireerde diverse utopische experimenten. Toen drie eminente wetenschappers in 1935 een lijstje opmaakten van de meest invloedrijke boeken van de voorbije 50 jaar, prijkte Bellamy op de tweede plaats. De Amerikaan bracht zijn profetie in de vorm van een roman. Julian Best, een gegoede burger uit Boston, lijdt aan slapeloosheid. Daarom slaapt hij in een ondergrondse kelder waar het lawaai niet kan binnendringen en laat hij zich in slaap hypnotiseren. Omdat zijn huis op 30 mei 1887 afbrandt, komt niemand hem de volgende morgen wakken. Hij wordt pas wakker in het jaar 2000. Tijdens de voorbije 113 jaar, 3 maanden en 11 dagen is de wereld grondig veranderd, leert hij van de arts die een nieuw huis bovenop zijn kelder opgetrokken

heeft. Leefde men in de 19e eeuw in een hel, dan blijkt de 21e een paradijs op aarde te zijn.

De jongeren kunnen er tot hun 21ste genieten van een grondige opvoeding en opleiding, de volwassenen hebben vanaf hun 45ste recht op “rust en aangename verpozing”. De professionele loopbaan duurt dus welgeteld 24 jaar, voor iedereen. De aflossing van de wacht gebeurt elk jaar op 15 oktober. Op “inlijvingsdag” gaan alle 21-jarigen aan de slag en worden de 45-jarigen op eervolle wijze ontslagen. Alle mensen verdienen evenveel. Bij het begin van het jaar krijgt elke burger dezelfde kredietkaart waarmee hij in de loop van het jaar zijn aandeel in de jaarlijkse productie kan opvragen in de centrale magazijnen van de staat.

Gelijk loon leidt tot luiheid

Bellamy's utopie was veeleer een communistische dan een liberale maatschappij. Daarom liet Geiregat op dit betoog een repliek volgen van Emile de Laveleye. De vermaarde Belgische econoom wees erop dat het succes van het boek bewees dat veel mensen inzagen dat er in de industriële maatschappij een sociaal vraagstuk bestond, maar hij geloofde niet dat de gelijkheid van lonen een goede oplossing was. Die moedigde alleen de luiheid aan. “De werkmans doet maar alles wat hij doen kan, wanneer de vergelding in evenredigheid van het verrichte werk is. Dit is wellicht bedroevend, maar het is zo”. Bellamy's pleidooi voor het einde van de loopbaan op 45 jaar moet je natuurlijk in zijn tijd zien. In hetzelfde boek van Geiregat voorspelde de Franse arts Charles

Richet (1850-1935) - die in 1913 de Nobelprijs voor de Geneeskunde kreeg - dat de ontwikkeling van de gezondheidszorg tegen 1992 voor spectaculaire wijzigingen zou zorgen. Zo schatte hij dat de gemiddelde levensduur van de mensen zou stijgen van 30/40 jaar naar 50 jaar “en wellicht nog hoger”. Ook het probleem van de geslachtsziekten zou men oplossen. “Tegen ziekten, door ontucht veroorzaakt, zal men zo streng tewerk gaan als tegen besmettelijke ziekten”. Daarbij dacht de arts vooral aan tbc. Die patiënten zou men volgens zijn voorspelling afzonderen of beter gezegd: opsluiten. Hopelijk kreeg Bellamy dit proza nooit onder ogen. Hij stierf op 48-jarige leeftijd aan tbc. Richet werd er 85.

Daniël VANACKER

Bellamy's utopie was veeleer een communistische dan een liberale maatschappij. Daarom liet Geiregat op dit betoog een repliek volgen van Emile de Laveleye.

Hebt u zin in meer geschiedenis?

Via de website www.liberaalarchief.be surft u naar een gevarieerde greep uit het rijke liberaal verleden: foto's van vlaggen en affiches, de geschiedenis van de liberale partij, een selectie uit de fotocollectie, recente aanwinsten, en nog veel meer. Ook de Bio-Bibliografie van liberale prominenten 1830-2005 en de bibliotheekcatalogus (enkel op naam en titel) zijn on line beschikbaar. **Vanzelfsprekend bent u voor informatie ook steeds welkom in de leeszaal van het Liberaal Archief, Kramersplein 23, 9000 Gent. Tel.: 09/221.75.05 e-mail: info@liberaalarchief.be.**

liberaalvlaamsverbond

**Lid worden van het Liberaal Vlaams Verbond?
Uw lidmaatschap vernieuwen?
En elke maand Volksbelang in uw bus?**

**Tel. 09/221 75 05
info@liberaalarchief.be**

We mogen onze rechtsstaat niet verzwakken

Ons land heeft een bedenkelijke reputatie op het vlak van spectaculaire ontsnappingen. We herinneren ons allen de manier waarop publieke vijand nummer één, Marc Dutroux, enkele jaren geleden het justitiepaleis van Neufchateau ontvluchtte en achteraf ingerekend werd door een lokale boswachter. België sloeg toen geen goed figuur in het buitenland. De affaire Dutroux was voor de Belgische regering het signaal om enkele belangrijke hervormingen door te voeren in het politiewezen en op het vlak van justitie.

Onlangs werden de Belgische ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken het vuur aan de schenen gelegd omwille van 'de ontsnapping' van Ferhiye Erdal, een extreem-linkse DHKP-C-activiste, waarover de Correctionele Rechtbank te Brugge oordeelde dat zij deel uitmaakte van een terroristische organisatie. Ferhiye Erdal werd gevolgd door de Staatsveiligheid en het was die dienst die haar spoor kwijt raakte. De oppositiepartij CD&V vindt dat de Staatsveilig-

heid of de politiediensten Ferhiye Erdal nog voor de uitspraak van de correctionele rechtbank hadden moeten oppakken. De media gaan maar al te graag op deze repressieve toon in. Er dreigt een sluimerend gevaar bij de retoriek die thans ontwikkeld wordt op het gebied van terrorismebestrijding en veiligheidsbeleid in het algemeen. Een gevaar waarbij de liberale grondrechten in het gedrang komen.

Intellectuele eerlijkheid

Vooreerst moet één en ander in zijn juiste context geplaatst worden. Ferhiye Erdal is eigenlijk niet ontsnapt, want zij was geen gevangene. Zij heeft de regels van het haar opgelegde meldingsplicht overtreden, was de Staatsveiligheid te snel af, en is nu gezocht en dus voortvluchtig. Vanzelfsprekend slaat ons land hier geen goed figuur, maar de intellectuele eerlijkheid gebiedt te zeggen dat de Staatsveiligheid – die zogenaamd zou geblunderd hebben in dit dossier – helemaal geen bevoegdheid had om Ferhiye Erdal op te pakken. Het zou ook wel heel erg gesteld zijn met de rechtsstaat indien een organisatie in ons land de wettelijke mogelijkheid zou hebben personen op te pakken die nog niet eens veroordeeld zijn tijdens een eerlijk en open proces! Het aanhouden van personen is vooralsnog een bevoegdheid van het parket en de onderzoeksrechter. Bovendien bestaat in ons land nog altijd de gerechtelijke controle op aanhoudingen die langer duren dan wat voor administratieve of onderzoeksdoel-einden noodzakelijk is. In andere landen is dat wel anders.

Europese terreur

In de strijd tegen terreur sneuvelen in andere landen al heel wat liberale grondrechten, zoals het recht op privacy, het recht op zelfbeschikking, het recht op een eerlijk proces, enz. Bijvoorbeeld in de Verenigde Staten worden al langer de mensenrechten met de voeten getreden. De registratie door geheime diensten van elektronische communicatie, gevangnissen waar personen in verblijven zonder uitzicht op enige vorm van proces, geheime CIA-operaties waarbij gevangenen naar het buitenland overgebracht worden, enz. Waar echter de aanslagen van 11 september 2001 in de Verenigde Staten het signaal waren om nog verdere beperkingen van de vrijheden van eenieder door te voeren, had de Europese Unie zijn alibi pas met de aanslagen in Madrid enkele jaren geleden. Sindsdien worden ook in de

lidstaten van de Unie her en der maatregelen genomen die door verschillende mensenrechtenorganisaties bekritiseerd worden. De meest schrijnende uitspatting van de overdreven maatregelen en angst sfeer inzake terrorismebestrijding was het neerschieten van een Braziliaanse man in de Londense metro in juli 2005, waarbij de veiligheidsdiensten het toch maar verdacht vonden dat een iemand met een dergelijk dikke winterjas rondliep en hem neerschoten.

In het zog van de overdreven media-affaire Ferhiye Erdal stelt premier Guy Verhofstadt thans voor de Staatsveiligheid te hervormen. Daarbij dient de boodschap te worden gebracht dat paniekvoetbal een slechte raadgever is voor goede hervormingen. Het Belgisch strafrecht werd recent al hervormd met het oog op het bieden van meer mogelijkheden aan de politiediensten en het parket in de strijd tegen het terrorisme. Indien bij het hervormen van de Staatsveiligheid – een organisatie waar toch niet zo veel democratische controle op bestaat – een orgaan in het leven zou worden geroepen, dat net als in de Verenigde Staten, autonoom kan beslissen om personen van hun vrijheid te beroven omdat zij een vermeend gevaar voor de veiligheid van de staat zouden zijn (bijvoorbeeld wegens lidmaatschap van een 'verkeerde' vereniging), dan dreigen de liberale grondrechten – de rechten van de mens – nog meer op de achtergrond te verdwijnen.

Geen politiestaat

Een politiestaat kan niet het einddoel zijn van terrorismebestrijding. Indien men het kwaad van de terreur (dat overigens van alle tijden is) bestrijdt door een nog erger kwaad, met name de politiestaat, betekent dat vooral dat men de strijd tegen de terreur en voor de vrijheid verloren heeft.

Egbert LACHAERT
egbert@liberales.be

U vindt dit artikel ook op de website van Liberales, een onafhankelijke, liberale denktank. Bezoek de website op <http://www.liberales.be>.

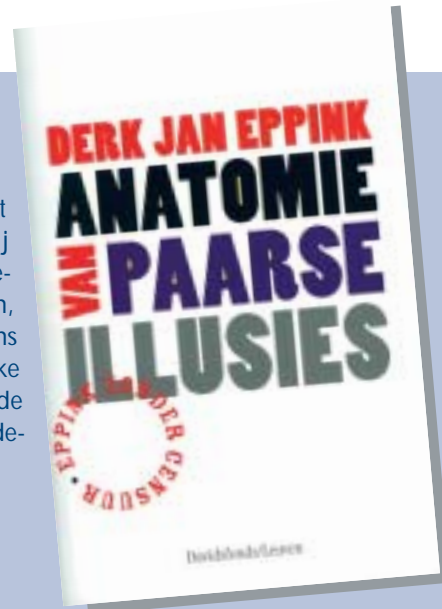
Eppink en de "paarse illusies"

Derk Jan Eppink heeft weer toegeslagen. Retro-actief dan, want het boek "Anatomie van Paarse illusies" is een bundeling van zijn bijzonder scherpe columns over de paarse regeringen sinds 1999.

Eppink is nooit een warme pleitbezorger geweest van de paars-groene en paarse regeringen Verhofstadt I en II. Hij beschouwt deze regeringen aanvankelijk als een levensgroot experiment omdat zij van België een modelstaat willen maken. Voor hem klinkt dit tegelijkertijd opwekkend en naïef. "Want een schip met vele zeilen, hoe voortvarend ook, strandt als de bemanning de vuistregels van de natuur miskent.

Eppink volgde de voorbije jaren het paars experiment via columns en bijdragen in verscheidene media. Hij polemiseerde en gooide stenen in de kikkerpoel. Hoewel er over een open debatcultuur werd gesproken, merkte Eppink daar niet veel van. Uit al zijn columns distilleerde de auteur ook tien geboden tegen politieke illusies: bezondig u niet aan grootspraak; negeer de spindoctors, want zij zijn het slangengebroid; wie anderen uitsluit, sluit zichzelf op...

Derk Jan Eppink, Anatomie van paarse illusies. Eppink zonder censuur. Uitg. Davidsfonds. 224 blz.; 16,95 euro.

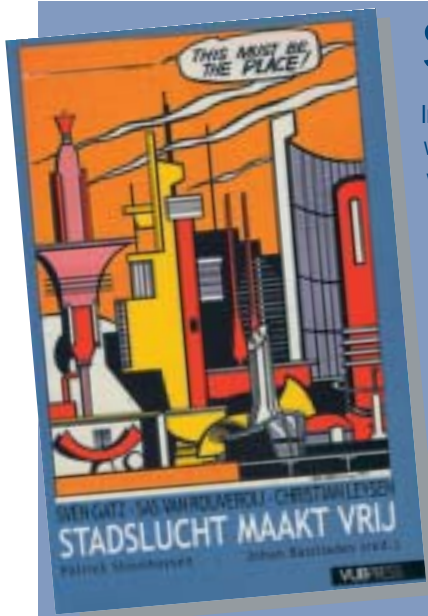
Stadslucht maakt vrijdag

In april 2004 lanceerden drie liberalen, Vlaams volksvertegenwoordiger uit Brussel Sven Gatz, de Gentse eerste schepen Sas van Rouveroj en Antwerps ondernemer Christian Leysen hun liberaal stedenmanifest. Met dit manifest willen ze het politiek debat over de stad aanscherpen en een liberale visie op stedelijkheid ontwikkelen. Hoe meer de steden in financiële ademnood kwamen door de uittocht van de middenklasse, en hoe meer de stad met "stedelijke problemen" te kampen had, hoe meer er een steunbeleid ten aanzien van de steden werd opgezet. Zoals programma's voor achtergestelde wijken en groepen. Honderden vzw's zijn in de steden actief in sociaal "oplapwerk". Volgens het drietal beginnen liberalen nu in te zien dat dit niet de juiste ingesteldheid is voor een stedenbeleid. De visie is hier nog steeds die van de stadsvlucht. De overheid moet de problemen van de stad beheersbaar houden. Liberalen willen daarentegen een beleid dat

inspeelt op de nieuwe kansen.

Het drietal ging met deze problematiek in het achterhoofd rond de tafel zitten en schreef het manifest "Stadslucht maakt vrij" (www.stadsluchtmaaktvrij.be). Het begrip zelf komt uit de middeleeuwse keuren. Duizend jaar geleden dwongen stedelingen in Vlaanderen medebestuur af van hun feodale vorsten. Wie binnen de stadsmuren woonde, was een vrij man. Steden waren de bron van welvaart, handel, creativiteit, de prille democratie en beschaving. De parallel met de huidige stedelijke ontwikkeling ligt volgens de auteurs dan ook voor de hand. Vandaar dat steden een onmiskenbare schakel zijn voor de Vlaamse welvaart.

Sven Gatz, Sas van Rouveroj, Christian Leysen, Patrick Stouthuysen en Johan Basiliades (red.) Stadslucht maakt vrij. Uitg. VUBPRESS. 416 blz.; 19,95 euro.

Engeland, wonderland

Raoul Van Caenegem, hoogleraar emeritus aan de Universiteit van Gent onderzocht jarenlang oorspronkelijke Engelse bronnen en heeft veel contacten in Groot-Brittannië. Zijn Geschiedenis van Engeland is alom bekend en een standaardwerk voor wie meer over dit "wonderland" wil weten.

In zijn nieuwe boek gaat hij echter een andere toer op. Hier wordt gefilosofeerd over de zin van het verleden, over chaos, continuïteit en determinisme. Ook worden dramatische episodes, Hastings en Becket, en hun oorzaken, gevolgen en relevantie voor de moderne lezer

geanalyseerd.

De auteur gaat in op het merkwaardige Engelse recht, op de tragiek van Winston Churchill en het debat over de grond en de juistheid van de deelname van Groot-Brittannië aan de eerste wereldoorlog. Ook komen veel persoonlijke contacten van Van Caenegem met de Engelse samenleving aan bod.

Raoul Van Caenegem, Engeland Wonderland. Uitg. Davidsfonds. 164 blz. 15,95 euro.

Een geschiedenis van Vlaanderen

Henri van Daele schreef een boeiende geschiedenis van Vlaanderen. Wie was Johanna de Waanzinnige? Wanneer kwamen er voor het eerst aardappelen op tafel? Wanneer werd de eerste spoorlijn in gebruik genomen? En wat was de beeldenstorm? Op deze en andere vragen vind je snel en eenvoudig een antwoord aan de hand van de overzichtelijke inhoudsopgave en indexen in het boek van van Daele.

De kaderteksten bieden gedetailleerde en aanvullende informatie over onder meer het onderwijs in de Middeleeuwen, belforten, kinderen in de eerste wereld-

oorlog, Constant Permeke en Jacques Brel. Alles is uitvoerig geïllustreerd met meer dan honderd unieke beelden in kleur.

Henri van Daele. Een geschiedenis van Vlaanderen. Uitg. Lannoo. 232 blz.; 22,50 euro.

Steeds minder Vlamingen of Nederlandstaligen in Brussel?

Als we het FDF moeten geloven leven er in het Brussels Gewest nog 50.000 Vlamingen en zijn er nu al 950.000 Franstaligen! Om dat te staven halen ze er allerlei statistieken bij zoals het aantal geboorte-, trouw- en overlijdensakten, de taal van de pensioenen, de inschrijvingen van de wagens enzovoort.

Ze zwijgen hierbij diplomatisch over de permanente "zachte" druk die er overal telkens opnieuw aanwezig is om Franstalige akten en formulieren aan alle burgers op te dringen. Zie maar naar de inschrijvingspapieren voor voertuigen van een leasingfirma, naar bijvoorbeeld de formulieren die in tal van "telefoonwinkels" worden ingevuld voor Belgacom- en Mobistar-abonnementen, naar de lokale inschrijvingen bij de ziekenfondsen, naar de Franstalige communicatie (ook formulieren) van Brusselse instellingen en bedrijven onderling of met overheden achter de rug van hun Nederlandstalige werknemers....

In werkelijkheid is het Frans voor vele burgers van Nederlandstalige (of Vlaamse) afkomst en voor de vele anderstalige burgers van allochtone afkomst of van vreemde nationaliteit slechts een tweede of derde taal die ze gebruiken omdat ze in hun eigen taal niet of niet goed te woord worden gestaan. Het gaat hier om meerdere honderdduizenden burgers.

NIS-cijfers

Zie maar: volgens het NIS telde het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 1 januari 2003 een totale bevolking van 992.041 personen. Daarvan waren er 731.772 Belgen en 260.269 "vreemdelingen".

Onder die Belgen tellen we nu al zeker meer dan 100.000 burgers van allochtone afkomst, van wie de meeste als moedertaal een vreemde taal hebben. Ook de zogenaamde "Vlamingen" overstijgen ruim dat cijfer, of ze nu al dan niet voor Nederlandstalige lijsten stemmen of Nederlandstalige formulieren invullen. In het beste geval kunnen we dus besluiten dat maximum 2/3de van de Belgische Brusselse bevolking als 1ste taal het Frans gebruikt.

Als we de nationaliteit van de 260.000 vreemdelingen nagaan, krijgen we een zeer precies en zeer interessant ander plaatje: onder die vreemdelingen telt men: 158.936 Europeanen, onder wie 38.176 "Fransen" en 5.326 "Nederlanders". De anderen zijn en spreken dus Duits, Deens, Engels, Grieks, Spaans, Portugees, Fins, Zweeds, Pools enzovoort.

Er zijn ook 61.484 Afrikaanse vreemdelingen (Marokkanen, Congolezen enz).

Volgen dan nog eens 25.208 Aziaten (Turken, Japanners, Chinezen, Filippijnen,...), 8.485 Amerikanen (Noord-, Centraal- en Zuid-Amerika), 328 Oceaniërs en 5.828 vluchtelingen en staatlozen.

Pendelaars

Elke dag komen er in Brussel ook nog eens meerdere honderdduizenden inwoners uit Vlaanderen en uit Wallonië werken, opleidingen volgen, aankopen doen, instellingen bezoeken, uitgaan. Wat het zuivere "werkverkeer" betreft, komen er dagelijks 224.000 pendelaars uit Vlaanderen tegenover 127.000 pendelaars uit Wallonië naar Brussel. Het vrijetijdsvverkeer zal zich wel in dezelfde verhouding situeren.

Reden genoeg dus om te verantwoorden dat alle over-

"FDF moet ophouden"

heidsdiensten, maar ook vele private diensten en bedrijven evenzeer het Nederlands als het Frans dienen te kennen en te gebruiken.

Reden genoeg dus om de huidige taalverhoudingen zowel qua ambtenaren in de steden, gemeenten en het gewest, alsook de politieke vertegenwoordiging in het Brussels parlement absoluut niet overdreven in het voordeel van de "Vlamingen" te vinden.

"Brussel is dus geen Franstalig Gewest, maar wel een meertalige metropool."

Om dan maar te zwijgen van het feit dat vele Franstaligen hun kinderen naar het Nederlandstalig

onderwijs sturen (op kosten van de Vlaamse gemeenschap dus).

Brussel heeft er dus politiek, economisch, sociaal en cultureel alle baat bij zo perfect mogelijk tweetalig ingericht te zijn. Ook meertaligheid is meer en meer een troef.

Brussel is dus geen Franstalig Gewest, maar wel een meertalige metropool.

En zou men de Nederlandstalige of Vlaamse inwoners en pendelaars eens wegdenken, dan blijft er alleen een provinciestedje over met nog meer sociale problemen en werkloosheid, en een catastrofaal verarmd politiek en cultureel leven.

Het FDF moet dus dringend eens leren rekenen en objectief analyseren; of beter nog: gewoon ophouden!

Freddy NEYTS

Vechten met het woord

"Sophie Scholl
Die Letzten Tage"

Hoop doet niet altijd leven.

München 1943. Terwijl de oorlog volop woedt, vormt een groep studenten de verzetsbeweging 'Die Weisse Rose'. Hun doel is de teloorgang van het naziregime, hun droom is vrijheid, waarvoor meerdere keren het beeld wordt gebruikt van de zon die door de wolken breekt. Niet wapens, maar woorden zijn hun strijdmiddel. Sophie en broer Hans Scholl, twee vredelievende leden van de verzetsbeweging, worden betrapt als ze aan de universiteit anti-nazi pamfletten verspreiden – een bloedstollende scène die je als kijker de adem afsnijdt.

Een groot deel van de film handelt over de daaropvolgende ondervraging van Sophie door een gestapo-officier. Met allerhande lists slaagt ze er bijna in haar ondervrager om de tuin te leiden, maar een eerdere veroordeling van haar vader wegens ontrouw aan de Führer doet haar de das om. Toch moet de kracht van het meisje de officier raken, want hij geeft haar de kans afstand te doen van haar idealen om haar leven te sparen. Maar eerder dan daarop in te gaan, probeert Sophie de schuld naar zich toe te trekken om de andere leden van 'Die Weisse Rose' zoveel mogelijk te sparen. Na een lachwekkende –hoewel de ernst van de situatie het lachen snel doet vergaan- vertoning voor het Volksgerichtshof worden Sophie, Hans en een ander verzetslid, ter dood veroordeeld wegens hoogverraad, demoralisatie van het leger en heulen met de vijand.

De scènes waarin Sophie afscheid neemt van haar ouders, een laatste omhelzing, en haar broer, getuigen van een onmenselijke moed en onwrikbaar geloof in de door 'Die Weisse Rose' ingenomen standpunten.

"Sophie Scholl – Die Letzten Tage" grijpt - net als "Der Untergang", eveneens een film die de Tweede Wereldoorlog vanuit een ander perspectief belicht en eerder besproken in deze rubriek- de kijker van bij de eerste minuten bij de keel. Het is een van de weinige verhalen, gebaseerd op waar gebeurde feiten, over de helden onder het Duitse volk zoals er ongetwijfeld wel meer moeten geweest zijn, maar na de oorlog op een hoopje werden gegooid met alle andere Duitsers. Zij keken niet de andere kant op toen Hitler zijn gruwel over de ganse wereld verspreidde. Zij wisten het wel en hadden de moed om voor hun idealen te vechten.

De scène waarin Sophie naar de guillotine wordt geleid en het geluid dat daarop suggestief zijn werk doet, laten niemand onberoerd. De film eindigt met de boodschap dat de gewraakte pamfletten in Engeland zijn terechtgekomen en dat geallieerden miljoenen exemplaren van het pamflet boven Duitsland dropten.

Duitsland en Europa belonen sublieme acteerprestatie

'Sophie Scholl' is gebaseerd op de originele gespreksopnamen van de ondervraging die uit een kluis in de voormalige DDR konden gered worden. Het maakt de film nog unieker en legt een eerder onbekend stukje geschiedenis bloot.

Julia Jentsch, de actrice die Sophie Scholl op sublieme wijze vertolkte, sleepte zowel tijdens de uitreiking van de European Film Awards als de Duitse Film Awards 2005 de prijs voor de Beste Actrice in de wacht. Ook tijdens de Berlinale viel ze in de prijzen met een Zilveren Beer. Regisseur Marc Rothemund werd meermaals beloond voor zijn schitterende regie.

'Sophie Scholl' speelt niet langer in de zalen, maar is nog steeds te zien op dvd. Een film als deze krijgt niet altijd de aandacht die het verdient, hoewel het geen special effects behoeft om nog dagenlang na te zinderen.

Regie: Marc Rothemund
Speelduur: 117 min.

De onbekende Walter van den Broeck

Moet men in Vlaanderen op zijn 65ste uitvoerig gevierd worden om door de hele literaire meute als onsterfelijk te worden genomineerd? Het overkwam nu ook weer de in maart 65 geworden Walter van den Broeck.

Hij werd de voorbije weken door de Jannen en Pieten van de boekenbijlagen in één adem werd vergeleken met Claus en Mulisch. De onsterfelijkheidsverklaringen verliepen niet met de overhandiging van een vulpen van koning Boudewijn, zoals aan het slot van BRIEF AAN BOUDEWIJN in 1980 ("om de arbeiderswijk waarin hij woont voor de ondergang te behoeden"), maar met de (her-)uitgave in één band van de cyclus HET BELEG VAN LAKEN. Dit is de bekende Walter van den Broeck, de schrijver die tien jaar werkte aan HET BELEG VAN LAKEN, zijn magnum opus van een duizendtal pagina's. Het succes van BRIEF AAN BOUDEWIJN in 1980 vormt zowat de opmaat van wat een cyclus zou worden van de exploratie van het eigen leven, begonnen met het levendige, satirische zedenverhaal HET BELEG VAN LAKEN (1985), het verslag van een logeerpartij op het koninklijke verblijf in Laken met een mengsel van autobiografische realiteit en fantastische fait divers.

Cyclus over Laken

Het boek deed destijds heel wat pennen loskomen, volgens een aantal critici "van hetzelfde Laken een Broeck", alluderend op de eraan voorafgaande BRIEF AAN BOUDEWIJN. In het tweede deel, GEK LEVEN NA HET BAL (1990) had Van den Broeck het vooral over zijn jeugd, zijn vrienden en zijn liefjes. Het derde deel, HET GEVALLEN BAKEN (1991) was een cynisch-hilarische portrettering van de dominante vader en ging vooral over het ongelukkige huwelijk van zijn ouders en hun levenseinde. In LEVEN NA BEKLAG (1992) rondde hij zijn cyclus rond het Belgische koningshuis af en zette hij een punt achter zijn persoonlijke genealogie. Dit deel bracht verder opheldering rond 'het mysterie van Laken' dat in het eerste deel werd opgeroepen en legde de betekenis en functie bloot van de raamstructuur waarin de hele cyclus is gevat.

Polygraaf

De onbekende Walter van den Broeck, geboren in Olen in 1941, is de kleinzoon van een Belg die met een Filipijnse was getrouwd. Zijn vader was met een Duitse getrouwd en belandde als elektricien in de 'cité' van de Métallurgie in Olen. Zijn vrijzinnige vader vond in de buurt slechts katholieke scholen en stuurde de kleine Walter naar Lier, naar het Atheneum. De Rijksnormaalschool was vlakbij. Van den

Broeck werd er in 1961, op twintigjarige leeftijd, regent Nederlands-geschiedenis. Hij kwam vanzelfsprekend in het onderwijs terecht, maar zou dat niet volhouden, de literaire kriebels waren te sterk. Slechts ingewijden zijn op de hoogte van zijn gehechtheid aan zijn alma mater. In 1993 publiceerde Het Laatste Nieuws/De Nieuwe Gazet zijn novelle HET GEHEIM VAN LIER, een pleidooi om het specifieke karakter van 'zijn' Normaalschool te behouden. De toenmalige minister van Onderwijs, Luc Van den Bossche, krijgt er onomwonden van langs. Nog datzelfde jaar nam Van den Broeck de in het tijdschrift 'Maatstaf' verschenen schitterende BRIEF AAN BEATRIX (inspelend op BRIEF AAN BOUDEWIJN) op voor het behoud van de Lierse Normaalschool. Onlangs verscheen nog een derde publicatie rond zijn Lierse school, DE BONDS DAGEN (knipogend naar Claus' Hondsdagen, toch weer een pareltje met herinneringen aan docenten en internaatsgeplongheden. Sinds Johan Daisnes HOE SCHOON WAS MIJN SCHOOL, is de voorbije 45 jaar geen betere ode aan een schoolperiode verschenen.

Schrijfmicrobe

De leraar Van den Broeck werd snel verteerd door de schrijfmicrobe. In 1965 (op 24-jarige leeftijd) richtte hij (met Frans Deputer en Robin Hannelore) het kritisch-polemisch tijdschrift HEIBEL op, waarin aardig wat gevestigde literaire waarden van toen op de korrel werden genomen. Zijn eerste roman, DE TROONOPVOLGER, gaf hij als 26-jarige in eigen beheer uit. Cynisch vertelt een jongeman hierin hoe hij met zijn broer zijn vader doodt, zijn broer uit de weg ruimt en eens zelf vader geworden in zijn eigen zoon de cyclus opnieuw ziet beginnen. De roman werd lofrijk onthaald en nadien door Manteau opgepikt en 'echt' uitgegeven. Er moest echter brood op de plank komen. In 1974 wordt hij hoofdredacteur van het advertentieblad TURNHOUT EKSPRESS. Dank zij zijn stukjes momenteel een collector's item! Intussen houdt hij zich op alle gebieden van de literatuur bezig, door de omvang en veelzijdigheid ervan dwingen die bewondering af. Hij schrijft scherp kritische, polemische en hekelder pamfletten, misschien niet kwalitatief als kwantitatief even sterk als die van Addison, Defoe of Swift, maar steeds gestimuleerd door politieke of sociale gebeurtenissen.

foto Patrick De Spiegelare.

Praktisch alle genres beoefent hij. Zijn toneelstukken zijn het bekendst, de eerste, MAZELEN (1971, over partneruil), GROENTEN UIT BALEN (1972, met als achtergrond de staking in 1971 bij Vieille Montagne) werden bij Walter Soethoudt uitgegeven die na de voorstellingen, achterin de zalen, ze met veel moeite aan de man trachtte te brengen.

Wie weet vandaag nog dat Van den Broeck de 'auteur' was van 1 COLA MET ZES RIETJES, een verzameling van Hollandermoppen, een bestseller uiteraard in 1969, die op een herhaling schreeuwde met MINDER COLA MET NOG MEER RIETJES.

Hij schreef ook 'luisterspelen' voor de radio en bewerkte zelfs LIJMEN/HET BEEN in drie afleveringen voor een 'hoorspel' van de VRT-radio. Of Van den Broeck ook trots kan terugblikken op enkele door hem geschreven scenario's voor de televisie is twijfelachtig. Wie herinnert zich nog het Vlaamse feuilleton BEL DE 500, waarin de volkse toonaard en het ABN-taaltje met dialectvormen ontzettend gekunsteld overkwamen. Een zegen dat er slechts vier afleveringen van uitgezonden werden. Hoe ook, hij had de smaak van het schrijven van scenario's te pakken. Dat resulteerde in 1987 tot een eerste speel-

film, HECTOR, van Stijn Coninx, een hitfilm met een mager verhaal, gered door Urbanus. Van den Broeck hielp verder mee aan de scenario's van twee Robbe de Hertfilms: BLUEBERRY HILL en BRYLCREEM BOULEVARD, leuke, observerende, niet-moraliserende Vlaamse tienerfilms...

Als vertaler is/was Van den Broeck ook hyperactief. Hij vertaalde werk van David Mamet, Neil Simon, Jacques Nolot, Odön von Horwath, Terrence McNally, Felix Mitterer, Brian Friel, Eugene O'Neill, Arnold Weskler, Tennessee Williams...

Ondanks zijn 65 blijft Walter van den Broeck actief en oude bekenden van BRIEF AAN BOUDEWIJN en HET BELEG VAN LAKEN blijven opduiken, o.a. in EEN LICHTGEVOELIGE JONGEN en DE BEIAARD EN DE DOVE MAN (over een knarsende vader-zoonverhouding) Toch niet te autobiografisch: zoon Stefan Van den Broeck debuteerde enkele jaren geleden met een beloftevolle roman, MORGENROOD.

John RIJPENS

Walter Van den Broeck: HET BELEG VAN LAKEN, 997 pagina's, De Bezige Bij, 25 euro (editie 2006). Editie 1999: gebonden, 1087 pagina's, De Bezige Bij, 59,90 euro.